

Atentár na premiéra Roberta Fica v Handlovej. Zdroj: Juraj Cintula FOTO: Reuters

Ak by nestrieľal, asi by spáchal samovraždu. Psychológovia hodnotia atentátnika, čo bola posledná kvapka?

22.05.2024, 14:34

KATARÍNA SELESTIAKOVÁ

- Redakcia HN sa na osobnosť atentátnika z Levíc Juraja Cintulu pozrela očami psychológov Dušana Fábika a Dušana Kešického.
- Čo Juraja Cintulu viedlo k strebe na premiéra?
- Čo bola tá povestná „posledná kvapka“?
- Ako pristupovať k atentátnikovi, aby sa z neho nestal vzor?
- Zahrá pred súdom psychickú labilitu?
- Mal samovražedné sklony?
- Obetou je aj strelcova rodina.
- Agresivita prerástla do reálneho sveta.
- **Viac ekonomického a politického spravodajstva nájdete na HNonline.sk.**

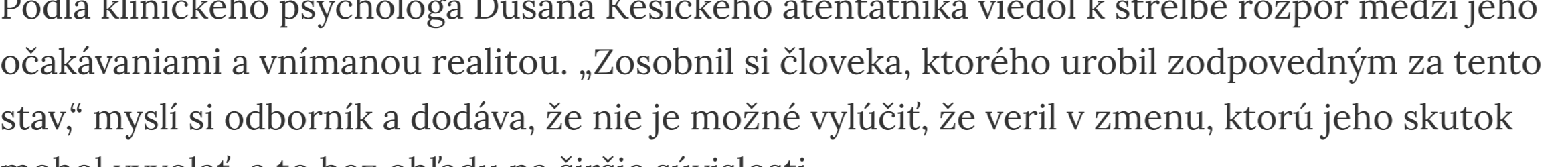
Po minútovýdňovom atentáte na premiéra Roberta Fica zostalo príliš veľa otázok. Prečo sa niekto rozhodne k činu ako dôchodca Juraj Cintula? Čo ho k útoku motivovalo a čo jeho brutálny čin napovedá o ňom samotný?

Redakcia HN sa na osobnosť atentátnika z Levíc Juraja Cintulu pozrela očami psychológov Dušana Fábika a Dušana Kešického.

1. Čo Juraja Cintulu viedlo k strebe na premiéra

Obvinený Juraj Cintula bol aktívny nielen na sociálnych sieťach, ale podľa kamerových záznamov a svedeckých výpovedí chodieval aj na protesty. Kde je hranica medzi verbalizovanou kritikou na sociálnych sieťach a realizovaním útoku na verejného činiteľa?

Podľa klinického psychológa Dušana Kešického atentátnika viedol k strebe rozpor medzi jeho očakávaniami a vnímanou realitou. „Zosobil si človeka, ktorého urobil zodpovedným za tento stav“, myslí si odborník a dodáva, že nie je možné vylúčiť, že veril v zmenu, ktorú jeho skutok mohol vyvolať, a to bez ohľadu na širšie súvislosti.

Expert o ochranke Fica: Chýbal spartánský štít, mali ho kryť vlastným telom a zafahnúť. Čo robili operatívci?

Podobne interpretuje motiv strelica aj psychológ Dušan Fábik, ktorý však zároveň upozorní, že keďže útočníka nepoznáme ani o ňom nemáme ucelené informácie, treba brať každú interpretáciu s najväčšou striedmosťou.

„Vo všeobecnosti však môžeme predpokladať, že strebla na premiéra je odrazom intenzívneho intrapsychického (v konflikte sú motívy dominovať a podriaďovať sa druhým, pozn. redakcie) konfliktu strelica; spomenie odborník na politickú psychológiu a vysvetlí, že jeho konkrétna podoba závisí od toho, ako vníma útočník osobu Roberta Fica.

„Ak sa premiéra pokúsil zabiť, lebo v ňom vidí útlak Slovenskej republiky, útočník má zrejme zásadný problém s utláčaním seba samého. Túto hypotézu by podporovala jeho báseň V snách,“ hovorí Fábik o projekcii útočníka na politika.

„Ak sa Roberta Fica pokúsil zabiť, lebo v ňom vidí napríklad narcizmus, útočník má zásadný problém s vlastným narcizmom,“ dodáva odborník s tým, že snaha o vraždu je vlastne patologickou snahou o vyriešenie svojho vnútorného konfliktu.

2. Čo bola „posledná kvapka“

Hoci je z jeho správania jasné, že atentát si vopred naplánoval, chodieval na výjazdové rokovania vlády a protivládne protesty, otázne je, kedy prišiel zlomový okamih, a teda čo bolo tou povestnou „poslednou kvapkou“. Psychológ Kešický sa domnieva, že životom Juraja Cintulu sa nesie vysoká miera angažovanosti, a to smerom k naplneniu ideálov týkajúcich sa spoločnosti.

„Strieda sa romantizujúci prístup básnika s tvrdou realitou bankára,“ spomenie jeho pracovné zaradenie. Cintula za socializmu pracoval v Bani Handlovej, písal však aj básne, bol poet a spisovateľ, neskôr pracoval ako esbéskaár. V minulosti bol pri svojej práci dokonca fyzicky napadnutý, čo mohlo jeho kritický postoj voči spoločnosti, ktorá podľa neho „zlyháva“, len zvýšiť.

A čo sa Cintulovi odohrávalo v jeho hlave v deň útoku? „Intenzita intrapsychického konfliktu dosiahla zrejme bod, ktorý bol extrémne trznivý,“ spomenie Fábik rozpoloženie atentátnika. V takom prípade útočník môže podľa Fábika zabiť seba alebo niekoho iného.

„V stredu 15. mája sa pokúsil zabiť niekoho, v kom sa mu jeho intrapsychický konflikt spodoboval,“ doplní Fábik. Dnes už vieme, že za obeť si vybral premiéra Roberta Fica.

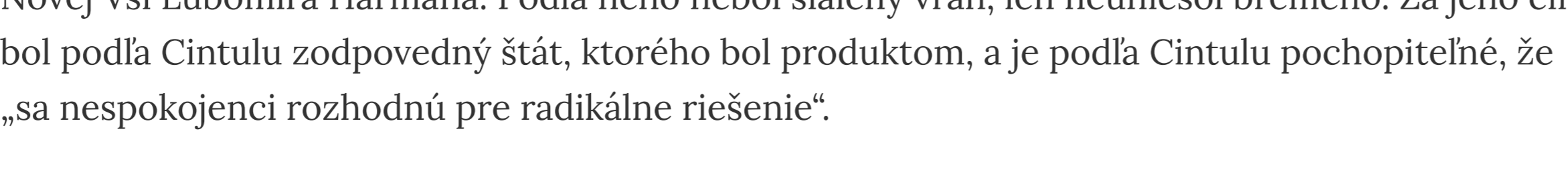
Zaujímaj fakt, že Cintula sa v minulosti vo svojej literárnej tvorbe zastával strelica z Devínskej Novej Vsi Lubomira Harmana. Podľa neho nebol šialený vrah, len neunesol bremeno. Za jeho čin bol podľa Cintulu zodpovedný štát, ktorého bol produktom, a je podľa Cintulu pochopiteľné, že „sa nespokojení rozhodnú pre radikálne riešenie“.

3. Ako pristupovať k atentátnikovi, aby sa z neho nestal vzor

Po číne v Handlovej sa na sociálnych sieťach vyarjilo množstvo ľudí schvaľujúcich útok, ba mnohé vyhrážky smerovali priamo na konkrétnych politíkov. Policia musela napokon vo viacerých prípadoch zasiahnuť. Mnohí sa tak k násilným odkazu Juraja Cintulu verejne hlásia. Je vhodné o ňom vôbec informovať verejnosť?

„Odporučil by som pristupovať k útočníkovi celkom pragmaticky a racionálne. Tým myslím, že médiá môžu informovať, vysvetľovať, diskutovať, ale bez nadmerného emočného sprievodu či hľadania senzácii,“ upozorní Fábik.

Podľa neho tabuizovanie nie je dobrá cesta, tou je primerané informovanie, ktoré hľadá objasnenie strašného skutku a ponúka, ako naložiť s touto situáciou do budúcnosti.

Atentát na Roberta Fica očami odborníkov: Bolo tam málo ľudí a veľa ochrankárov, zlyhali bezpečnostné zložky?

Mnohí odporúčajú neuvádzať meno útočníka, aby upadlo do zabudnutia. S týmto postojom však psychológ nesúhlasí. „Vzory si určujú ľudia sami bez ohľadu na to, či sú spojené s menom. Vzorom môže byť, žiaľ, aj nejaký vzorec správania bez toho, aby bol pripísaný konkrétnej osobe,“ pripája sa Kešický. Podľa neho sa vzorom stane skutok, ktorému spoločnosť pripíše význam, bez ohľadu na to, ako sa snažíme význam ovplyvňovať.

4. Zahrá pred súdom psychickú labilitu?

Útočník sa cez víkend postavil pred súd, sudca ho napokon poslal do väzby pre obavu z možného útoku, ako aj z pokračovania v trestnej činnosti. 71-ročný Juraj Cintula je obvinený z úkladnej vraždy v štádiu pokusu na chránenej osobe. Hrozi mu až doživotie. Najbližšie týždne a mesiace bude verejnost svedkom trestného stihania a napokon uloženia trestu.

Znalci z odboru psychológie a psychiatrie budú skúmať aj jeho psychiku. Aká porucha by mu musela byť diagnostikovaná, aby mu to pred súdom a následným verdiktom „pomohlo“?

Kešický hovorí, že „by muselo ísť o stav, v ktorom by bola znížená schopnosť rozpoznať nebezpečnosť svojho konania alebo narušená schopnosť ovládnuť toto správanie. Ide väčšinou o závažné psychotické stavy“. Útočník, ktorý čin zrejme dlhodobo plánoval a podľa svedkov sa v minulosti niektorým verbálne vyhrážal, už pred súdom doznal viny.

5. Mal samovražedné sklony?

Podľa psychológov sa nedá vylúčiť ani to, že strelec chcel skončiť so svojim životom. „Mohlo sa mu zdať, že jeho snaženie si zasluží bodku za životom,“ myslí si Kešický. „Situáciu bilancoval so zameraním na cieľ, nie na svoju ochranu. Dosiahnutie cieľa povýšil nad všetko ostatné vrátane svojho života,“ spomenie Kešický s tým, že martyrska smrť mohla byť jedným z motívov.

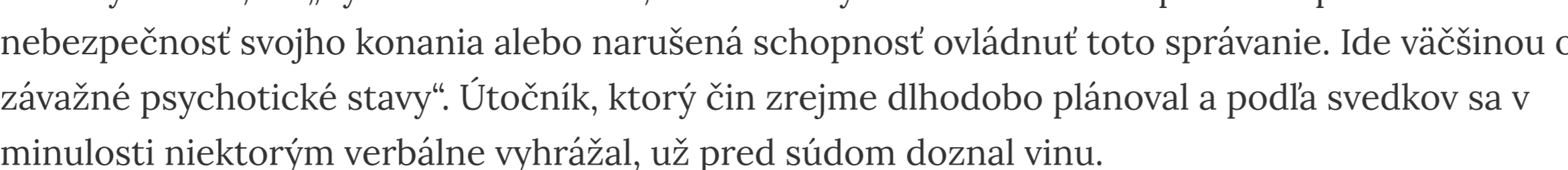
Podľa Fábika z toho, čo vieme, bol Jozef Cintula fascinovaný násilím a je pravdepodobné, že mal nielen deštruktívne, ale aj sebadestruktívne sklony.

„Zakladal hnutie s nosnou témou násilia. zaujímal sa o slovenských brancov vyznačujúcich sa militarizovaním svojich členov, písal básne o násilí a smrti. Je možné, že bol počas útoku pripravený zomrieť,“ hovorí Fábik. Strelec v minulosti obhajoval aj domobranu Slovenských brancov, ktorých si takmer romanticky idealizoval, lebo sa podľa neho pripravujú na ochranu vlasti.

6. Obetou je aj strelcova rodina

Dva dni po číne spravila polícia domovú prehliadku v jeho levickom byte, vypočúvala jeho manželku a syna. Čím si aktuálne prechádza jeho rodina, zjavne útočníka v jeho úvahách pred útokom netrápilo.

„Mohol si napríklad myslieť, že dosiahnutím cieľa pomôže aj im ako súčasťou spoločnosti,“ vysvetľuje motiv Kešický. „Prípadne bol talýš zaujatý korunovaním celožitovnej snahy o zmenu spoločnosti, že sa mu potreby blízkych zdali bezvýznamnými,“ dodáva.

Polícia sa pozrela na čierne stavby v okolí Bodikov: za nelegálne domčeky a chatky už obvinila 53 ľudí

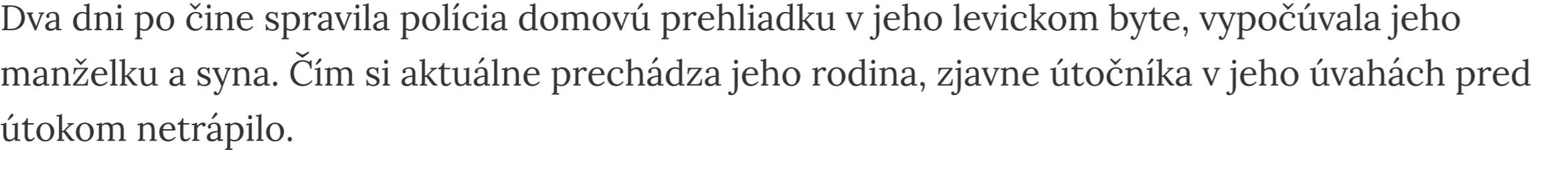
Jeho kolega Fábik sa na adresu rodiny strelica nechcel vyjadriť. „Nechceme sa nejakým spôsobom dotknúť blízkych,“ reaguje odborník citlivo. A apeluje tak zjavne na fakt, že rodina útočníka, ktorá sa musí s celou situáciou osobne, ale aj mediálne konfrontovať, je taktiež obetou jeho konania.

7. Agresivita prerástla do reálneho sveta

Odborníci už dlhšie varujú, že agresivita na sociálnych sieťach môže prerásť do reálneho života. Minulotýždňová smutná udalosť v Handlovej, počas ktorej bol premiér Robert Fico zasiahnutý viacerými strelami počas stretnutia s občanmi, je toho zjavným dôkazom.

„Sociálne siete produkujú len takú agresiu, ktorej by sme boli schopní aj bez nich. Vieme, že ani na najväčší krvavý konflikt v histórii ľudstva neboli potrebné sociálne siete,“ odmieta Fábik hádzat vinu na internet.

Rizikom skôr je, že v minulosti by jedinec na šírenie jednej nepravdy alebo šírenie nenávisťnej myšlienky potreboval niekoľko mesiacov. V súčasnosti to dokáže počas niekoľkých sekúnd. „Ak by však agresívne tendencie neboli v nás samých, ani rozšievanie agresie na sociálnych sieťach by nebolo úspešné. Hlavní viníci sme teda my sami,“ uzatvára odborník na duševné zdravie.

SÚVISIACE ČLÁNKY

• **Expert o ochranke Fica: Chýbal spartánský štít, mali ho kryť vlastným telom a zafahnúť. Čo robili operatívci?**

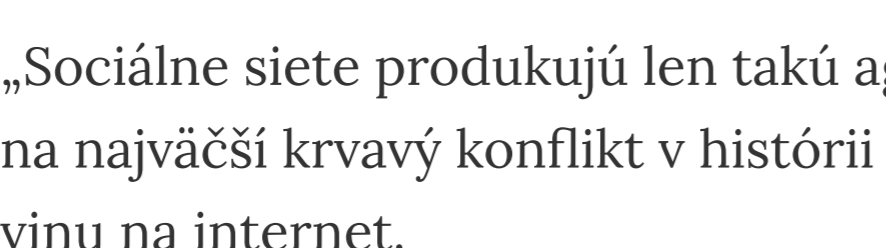
• **Atentát na Roberta Fica očami odborníkov: Bolo tam málo ľudí a veľa ochrankárov, zlyhali bezpečnostné zložky?**

• **Polícia sa pozrela na čierne stavby v okolí Bodikov: za nelegálne domčeky a chatky už obvinila 53 ľudí**

• **Obžalovaný Puškár vraj pozná vraha Tupého, no opäť nevyzvedal. Pred súd predstúpila jeho manželka**

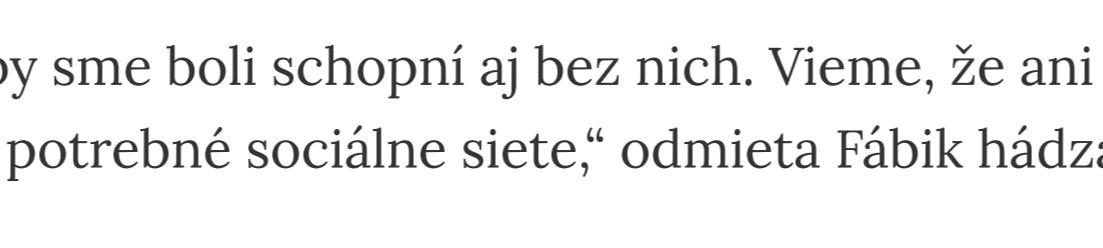
• **Súd vo veľkej kauze neotvoril ani po štyroch rokoch, proces s Patrikom Pachingerom odročili**

Mohlo by vás zaujímať

Lukáš Palaščák z WOOD&Co. Vytvárame most medzi tými, ktorí kapitál potrebujú a tými, ktorí ho ponúkajú

Reklama

Áké sú základné piliere investičného portfólia miliónárov?

Reklama

Dve poschodia a 750 m2 luxusu: unikátny showroom mení kúpeľne a kuchyne na klenot

Reklama

Byvalý SBS-kár, ktorý velebil Otázne a kritizoval vládu. Kto je podzývajú z atentátu na Fica

Reklama

akcenta Špecialista na devízové operácie 25 rokov skúsenosti

akcenta - svet výhodných transakcií

Reklama

Lepší výkon, spanok aj postava: Na Slovensko prichádza smart prsteň RingConn

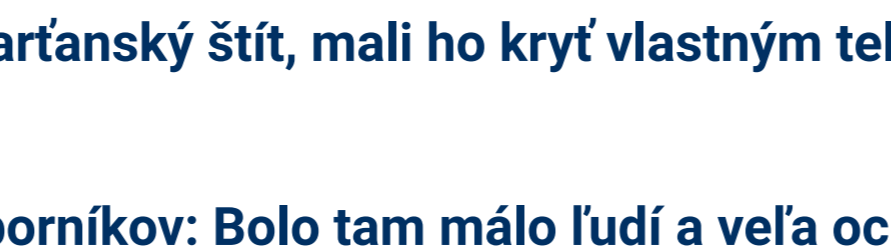
Reklama

Vyberáme z ďalších webov

Áké sú základné piliere investičného portfólia miliónárov?

Reklama

Bratislavské letisko sa ešte nepriblížilo číslam pred pandémiou. Áké sú najobľúbenejšie destinácie?

Reklama

Odmeria vám tep, spanok či aktivitu: Na Slovensku prichádza smart prsteň RingConn

Reklama

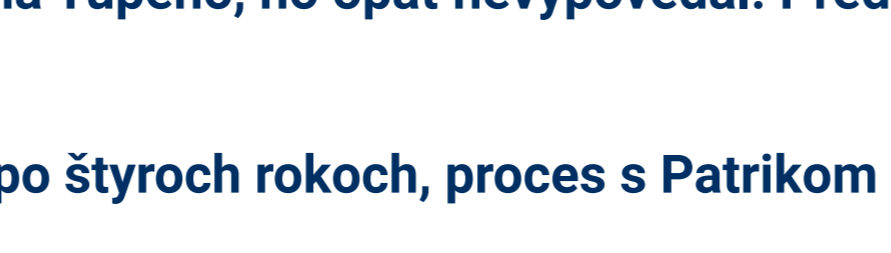
Svetový dizajn, aký inde na Slovensku nenájdete: Navštívte showroom ELITE BATH+KITCHEN

Reklama

Áké sú výhody obchodovania s devízami so spoločnosťou Akcenta?

Reklama

Ako na energeticky úsporné bývanie?

Reklama

Poznáte investment banking? Je veľa možností financovania, o ktorých bežný podnikateľ ani netuší.

Reklama

So SIM-kou O2 Junior sú vaše deti v bezpečí a vy máte pohodlný prístup o ich spotrebe

Reklama

SÚVISIACE ČLÁNKY

• **Expert o ochranke Fica: Chýbal spartánský štít, mali ho kryť vlastným telom a zafahnúť. Čo robili operatívci?**

• **Atentát na Roberta Fica očami odborníkov: Bolo tam málo ľudí a veľa ochrankárov, zlyhali bezpečnostné zložky?**

• **Polícia sa pozrela na čierne stavby v okolí Bodikov: za nelegálne domčeky a chatky už obvinila 53 ľudí**

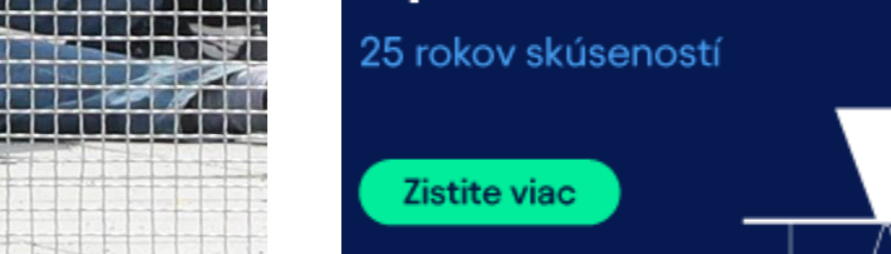
• **Obžalovaný Puškár vraj pozná vraha Tupého, no opäť nevyzvedal. Pred súd predstúpila jeho manželka**

• **Súd vo veľkej kauze neotvoril ani po štyroch rokoch, proces s Patrikom Pachingerom odročili**

Áké sú základné piliere investičného portfólia miliónárov?

Reklama

Bratislavské letisko sa ešte nepriblížilo číslam pred pandémiou. Áké sú najobľúbenejšie destinácie?

Reklama

Odmeria vám tep, spanok či aktivitu: Na Slovensku prichádza smart prsteň RingConn

Reklama

Svetový dizajn, aký inde na Slovensku nenájdete: Navštívte showroom ELITE BATH+KITCHEN

Reklama

Áké sú výhody obchodovania s devízami so spoločnosťou Akcenta?

Reklama

Ako na energeticky úsporné bývanie?

Reklama

Poznáte investment banking? Je veľa možností financovania, o ktorých bežný podnikateľ ani netuší.

Reklama

So SIM-kou O2 Junior sú vaše deti v bezpečí a vy máte pohodlný prístup o ich spotrebe

Reklama

SÚVISIACE ČLÁNKY

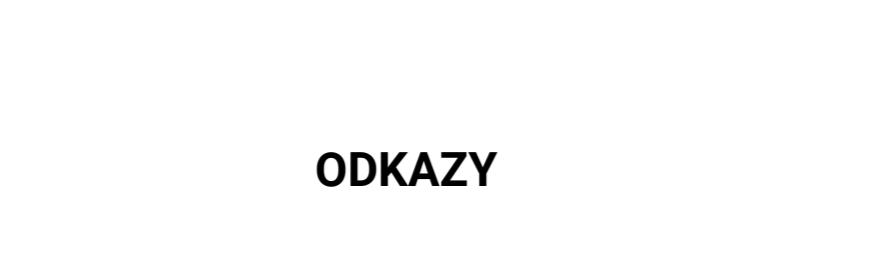
• **Expert o ochranke Fica: Chýbal spartánský štít, mali ho kryť vlastným telom a zafahnúť. Čo robili operatívci?**

• **Atentát na Roberta Fica očami odborníkov: Bolo tam málo ľudí a veľa ochrankárov, zlyhali bezpečnostné zložky?**

• **Polícia sa pozrela na čierne stavby v okolí Bodikov: za nelegálne domčeky a chatky už obvinila 53 ľudí**

• **Obžalovaný Puškár vraj pozná vraha Tupého, no opäť nevyzvedal. Pred súd predstúpila jeho manželka**

• **Súd vo veľkej kauze neotvoril ani po štyroch rokoch, proces s Patrikom Pachingerom odročili**

Áké sú základné piliere investičného portfólia miliónárov?

Reklama

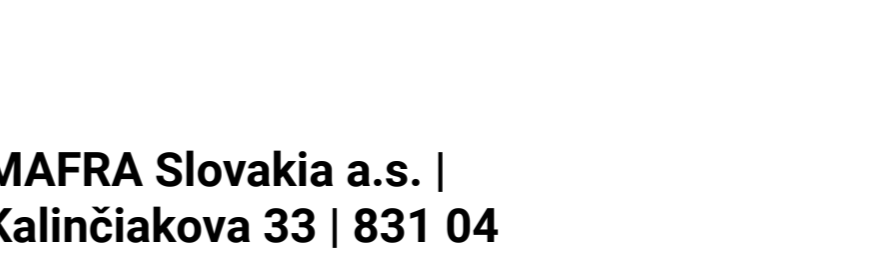
Bratislavské letisko sa ešte nepriblížilo číslam pred pandémiou. Áké sú najobľúbenejšie destinácie?

Reklama

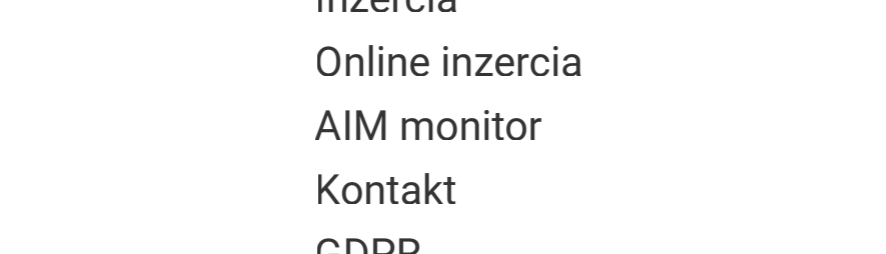
Odmeria vám tep, spanok či aktivitu: Na Slovensku prichádza smart prsteň RingConn

Reklama

Svetový dizajn, aký inde na Slovensku nenájdete: Navštívte showroom ELITE BATH+KITCHEN

Reklama

Áké sú výhody obchodovania s devízami so spoločnosťou Akcenta?

Reklama

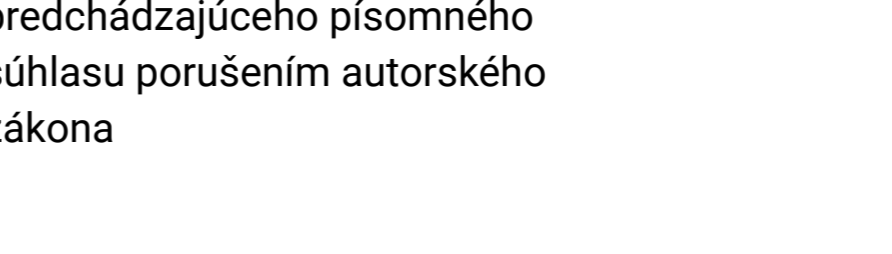
Ako na energeticky úsporné bývanie?

Reklama

Poznáte investment banking? Je veľa možností financovania, o ktorých bežný podnikateľ ani netuší.

Reklama

So SIM-kou O2 Junior sú vaše deti v bezpečí a vy máte pohodlný prístup o ich spotrebe

Reklama

Áké sú základné piliere investičného portfólia miliónárov?

Reklama

Bratislavské letisko sa ešte nepriblížilo číslam pred pandémiou. Áké sú najobľúbenejšie destinácie?

Reklama

Odmeria vám tep, spanok či aktivitu: Na Slovensku prichádza smart prsteň RingConn

Reklama

